

ОДГОВОРНОСТ ИЗВОЗНИКА ПРИЛИКОМ УВОЗА РОБЕ СА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНИМ ПОРЕКЛОМ

Извозник је одговоран за тачност података унетих у фактури о преференцијалном пореклу робе.

Из образложења:

"Против наведених одлука Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости, због битне повреде одредаба прекршајног поступка, у смислу члана 264. став 2. тачка 3. Закона о прекршајима и због повреде материјалног прекршајног права у смислу члана 265. став 1. тач. 1. и 2. Закона о прекршајима. У захтеву наводи да су разлози о одлучним чињеницама у пресуди првостепеног прекршајног суда потпуно нејасни, јер је окривљени оглашен одговорним за прекршај из одредбе члана 293. став 1. тачка 1. Царинског закона, јер суд најпре закључује да увозник уговарањем клаузуле о преференцијалном пореклу у форми изјаве о европском пореклу датој на фактури подразумева да је од иностраног испоручиоца требало да поседује рачун о куповини предметне робе од трговинске фирме, а затим закључује да се ради о употребљаваној пољопривредној машини и да не постоји могућност доказивања тог рачуна, да би на крају закључио да је за ту околност постојала свест о томе код окривљеног. Наводи да се конкретан поступак царинења спроводи применом одредби Споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране и Републике Србије, са друге стране. Указује на то, да означени споразум представља основ за повлашћени третман одређене робе која се увози у Републику Србију (што је овде случај) и прописује услове неопходне за остваривање повластице, а процедура је регулисана Протоколом 3 за примену тог споразума. Чланом 16. Протокола прописано је да ће производи пореклом из Заједнице, када се увозе у Србију имати олакшице у оквиру Споразума, уколико је поднет или ЕУР 1 образац, који се односи на ту робу, или је за ову робу дата изјава извозника на фактури или другом комерцијалном документу (за робу чија вредност не прелази 6.000 евра), у строго опредељеној форми датој у прилогу Споразума. Посебно је значајно да је одговорност за тачност података о пореклу робе на извознику (члан 22. истог Протокола), који је и њен власник, односно продавац и који мора бити спреман да на захтев царинских органа извознице, поднесе на увид документа којима се потврђује њено порекло. Истиче да из списка предмета произлази да је у конкретном случају увозник након уноса робе у Републику Србију доставио свом заступнику, кога је ангажовао да спроведе поступак царинења, потребну документацију, па и фактуру на коју је била унета изјава о преференцијалном пореклу, у свему у складу са одредбама Споразума. Како су окривљени у својој одбрани навели да су у време извршења наведеног прекршаја, сагласно члану 11. Царинског закона, унели тачне податке у декларацију, односно податке у свему у складу са приложеном документацијом, коју је царински орган прихватио, то су потпуно нејасне и контрадикторне одлуке како првостепеног, тако и другостепеног прекршајног суда. Чињеница да је накнадно царински орган, у складу са методама административне сарадње, прописаним одредбама члановима 32. и 33. Протокола 3 за примену Споразума, извршио проверу порекла предметне робе, те накнадно добио одговор да иста не испуњава услове за стицање порекла, не значи да у моменту царинења нису испуњени формални услови које прописује Споразум за примену повлашћеног третмана. Сматра да се објективно поставља питање да ли је радња из члана 265. став 1. тач. 1. и 2. Закона о прекршајима, за коју се окривљени гони, прекршај и да ли има

околности које искључују одговорност за прекршај. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи, укине првостепену и другостепену прекршајну пресуду и предмет врати првостепеном прекршајном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је обавестио о седници већа Републичког јавног тужиоца, који, иако уредно обавештен, није приступио.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијане одлуке, у смислу члана 286. Закона о прекршајима ("Службени гласник РС" број 65/13), Врховни касациони суд је нашао:

Захтев је основан.

Републички јавни тужилац основано захтевом за заштиту законитости указује на то да су пресуде Прекршајног суда у Трстенику 2 Пр-159/15 од 26.04.2017. године и Прекршајног апелационог суда, Одељења у Крагујевцу I-112 Прж 11122/17 од 03.07.2017. године донете уз битне повреде одредаба прекршајног поступка, у смислу члана 264. став 2. тачка 3. Закона о прекршајима, као и повреде материјалног прекршајног права у смислу члана 265. став 1. тач. 1. и 2. Закона. Ово стога, што првостепени и другостепени прекршајни суд окривљеног оглашавају одговорним да је царинским органима изнео нетачне податке о пореклу, иако су судови знали да он није свесно доставио царинском органу нетачан податак, јер није могао ни да проверава документацију преко француске администрације, нити је то била његова обавеза, већ само да поступа у складу са одредбом члана 11. Царинског закона и да изнесе све чињенице и околности, што је он и учинио, поднео исправе и друге доказе значајне за доношење одлуке. Документацију су прихватили царински органи, као ваљану и валидну, и извршили обрачун дажбина, не тражећи друге исправе, иако су приликом пријема видели да је изјаву дао извозник, а не овлашћени увозник, како се то наводи у разлозима образложења пресуде. У конкретном случају окривљени је приликом увоза робе ставио царинским органима на процену ЈЦИ са фактуром извозника из Француске, који (извозник) је, сагласно одредбама чланова 16. и 22. Протокола 3 за примену Споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, одговоран за тачност података о пореклу робе. По окончању царинског поступка, стављања робе у слободан промет, у складу са одредбама члана 33. Протокола 3 за примену наведеног Споразума, извршена је накнадна провера уверења о пореклу преко царинске администрације Француске, па је на основу достављеног одговора за предметну робу утврђено да није пореклом из Републике Француске, те није стекла статус преференцијалног порекла. Основано, по налажењу Врховног касационог суда, Републички јавни тужилац налази да окривљени није доставио царинском органу нетачне податке, а није могао ни да проверава документацију преко француске администрације, нити је то била његова обавеза, јер је поступао у складу са одредбом чланом 11. Царинског закона ("Службени гласник РС" 18/10... 111/12) и изнео све чињенице и околности, те поднео исправе и друге доказе значајне за доношење одлуке, коју документацију су прихватили царински органи, као ваљану и валидну и извршили обрачун дажбина не тражећи друге исправе. Стога су разлози образложења како првостепене, тако и другостепене прекршајне одлуке, нејасни и противуречни у вези постојања прекршаја који се окривљеном ставља на терет. Основано Републички јавни тужилац указује и на учињену битну повреду материјалног прекршајног права, у смислу члана 265. став 1. тач. 1. и 2. Закона о прекршајима, будући да се, с обзиром на наведено, поставља и питање да ли је радња за коју се окривљени гони прекршај и да ли има околности које искључују одговорност за прекршај".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Прзз 21/2017 од 23.11.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)